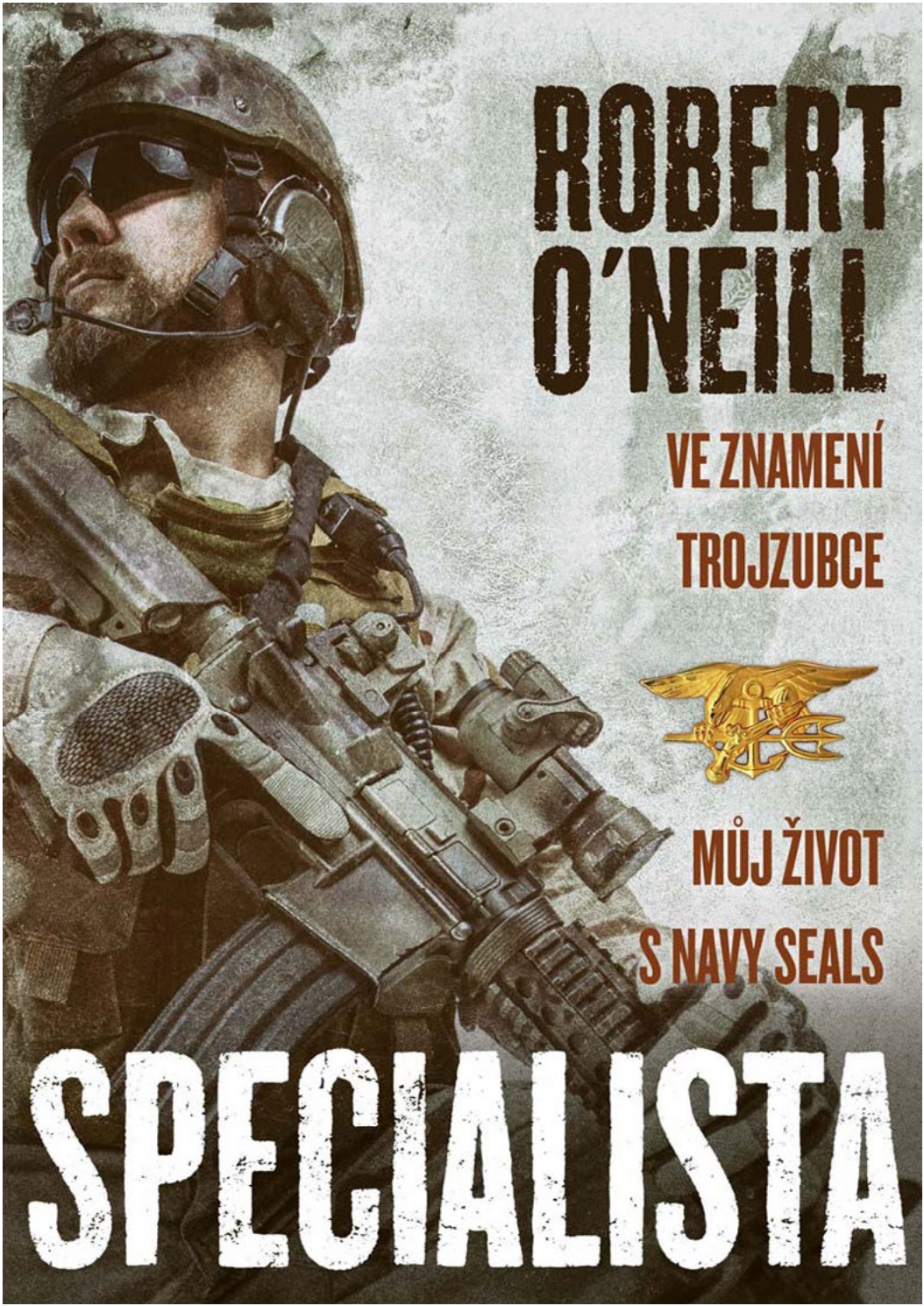

**ROBERT
O'NEILL**

**VE ZNAMENÍ
TROJZUBCE**

**MŮJ ŽIVOT
S NAVY SEALS**

SPECIALISTA

Specialista

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Robert O'Neill
Specialista – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

SPECIALISTA

**Ve znamení trojzubce - můj život
s Navy SEALs**

ROBERT O'NEILL

2018

Obětem 11. září a jejich rodinám, které s bojem nechtěly mít ni-
kdy nic společného, ale měly a mají.
Bojoval jsem za vaši památku.

Poznámka pro čtenáře: Autor začernil vybraný text v této knize,
aby vyhověl požadavkům ministerstva obrany a podmínkám
ochranného přezkoumání obsahu.

POZNÁMKA AUTORA

Během uplynulých čtyřiceti let se odehrálo hodně událostí, za něž jsem vděčný doposud, včetně podpory od dvou báječných rodičů a daru v podobě mých výjimečných dcer. Coby člen SEAL týmu ■■■ jsem však zjistil, do jaké hloubky může přátelství sahát. S jednotkami ■■■■ jsem objevil úroveň důvěry, která, jak věřím, dalece přesahuje jakoukoli hranici v civilním životě. Když se uprostřed černočerné noci na druhé straně světa chystáte zaútočit na budovu plnou teroristů, kteří se ohánějí svými AK-47, spoléháte se na své bratry z řad SEALů – na nikoho jiného.

Dlouhou dobu jsem zápasil s tím, jestli napsat o svých čtyřech stovkách misí, jež jsem jako SEAL zažil. Nechtěl jsem psát knihu, která by vyprávěla pouze o mně. Kdyby se příběh týkal jen mé osoby, nenapsal bych ji. Dokážu svými slovy náležitě vystihnout neuvěřitelné odmítnutí vynechat z něj své bratry SEALy? Popsat, jaké je být součástí týmu fungujícího jako jeden organismus vycvičený tisícem opakování, aby jednal jako jedno tělo? Vysvětlit, že uspěl-li kdokoli z nás, uspěli jsme všichni?

Tyto otázky mi v noci nedávaly spát.

Když dávají členové jednotky SEAL všanc své životy za svoji zemi, někdy o tom nikdo neví, jindy tak činí za pozornosti médií. V případě té druhé varianty si to média často vyloží nesprávně. Jeden SEAL nikdy nenavrátil rukojmího těm, kteří ho milují. Jeden SEAL nikdy nevyšvobodí město z rukou trýznitelů. Jeden SEAL nikdy nezachrání muže

za nepřátelskými liniemi. Jeden SEAL nikdy nezabije zloducha, jehož všichni hledali.

Když spustí jedna zbraň, jako by spustily všechny. Rozhodl jsem se, s konečnou platností, napsat tuto knihu, aby se čtenáři tuto pravdu dozvěděli.

Někteří jsou přesvědčeni o tom, že činy členů z jednotek SEALů by měly zůstat skryty v šeru. Jednou částí, jež mě jako mladého kluka zapojeného do výcviku, který byl téměř nad mé síly, s názvem BUD/S (Basic Underwater Demolition / SEAL čili základy podvodních demoličních činností, s výcvikem trvajícím dvacet šest týdnů), poháněla vpřed, byly knihy, které jsem o této úžasné armádní organizaci četl. Skromně doufám, že více než několik mladých mužů – a žen (nakonec k tomu dojde!) – odloží *Specialistu* s obnoveným odhodláním dělat náročné věci, po jejichž úspěšném dokončení získají svůj odznak SEALa s trojzubcem. Současně doufám, že vy ostatní, kdo tuto knihu držíte ve svých rukách, vzdáte čest jednotkám SEALů rozmístěných po celém světě: Těm, kteří, dokonce i teď, riskují vše, aby udrželi naši vlast v bezpečí.

Při vyprávění tohoto příběhu jsem se spoléhal na svoji paměť, abych převyprávěl slova odvahy, frustrace a, ano, nehorázně rouhavého humoru, která jsem během stovek misí zaslechl. Ze všech sil jsem se snažil vylíčit dialogy a události s absolutní přesností. Jakákoli pochybení jdou tedy zajisté zcela na moji hlavu. Z bezpečnostních a diskrétních důvodů jsou některá jména uvedená v knize pod pseudonymy: Kris, Nicole, Cole Sterling, Jonny Savio, Tracy Longmire, Matthew Parris, Mack, Eric Roth, Cruz, Leo, Ralph, Decker, Adam, Harp a Karen.

ČASOVÁ OSA

10. DUBNA 1976	Robert „Rob“ O'Neill přichází na svět ve městě Butte v Montaně.
PODZIM 1988	Rob zastřelí prvního jelena na výpravě se svým otcem.
LÉTO 1995	Rob narukuje k americkému námořnictvu.
PROSINEC 1996	Rob dokončuje BUD/S, nejnáročnější vojenský výcvik na světě.
LÉTO 1998	Robovo první nasazení se SEAL Týmem Dva.
BŘEZEN 2004	Rob se připojuje k SEAL jednotce .
ČERVEN 2005	Rob se přidává k pátrání po „osamělém přeživším“, Marcusovi Lutterellovi.
LEDEN 2006	Rob poprvé zabíjí v boji v Iráku.
LÉTO 2008	Rob získává první Stříbrnou hvězdu za akci v Afghánistánu.
DUBEN 2009	Rob je členem týmu, jež zachraňuje kapitána Richarda Phillipse ze zajetí somálských pirátů.
KVĚTEN 2011	Rob zabíjí světově nejhledanějšího teroristu Usámu bin Ládina.
SRPEN 2012	Rob odchází s poctami od námořnictva USA do výsluhy. Zúčastnil se více než čtyř stovek bojových misí, za něž byl dvaapadesátkrát vyznamenán.

KAPITOLA PRVNÍ

Za svoji kariéru Navy SEALa vděčím holce. Nejsem první, a pochybuji, že budu poslední.

Byla mladší než já, tmavovláška s tváří supermodelky, skvělými tanečními pohyby a – klíčem k mému srdci – pohotovým smyslem pro humor. Když jsem se ji poprvé pokusil políbit, zavřel jsem oči příliš brzy a místo pusy následovala otázka: „Uh, co to děláš?“

„Chystám se ti dát pusu.“

„To teda ne, ne předtím, než mě pozveš na rande.“

„Půjdeš se mnou teda zítra?“

„Vyzvedni mě v sedm,“ odpověděla, nato mne políbila lépe, než jsem si zasloužil, a odešla domů.

Příští večer jsem pro ni přišel přesně v sedm a jako velký hýřil jsem ji vzal do Taco Bell (restaurace). Spořádala velkou porci nachos bellgrande a tři vláčné tacos supreme.

Nádherná dívka s perfektní postavou a apetytem dřevorubce. O životě jsem nevěděl nic, ale měl jsem za to, že jsem zamilován.

Po dokončení střední školy v Butte v Montaně – na této škole odmataurovali můj děda i táta – a přihlášení na místní vysokou Montana Tech chodila tato dívka stále do třetáku. Bylo to prostě jedno z těch nepsaných pravidel: Nebudete randit s holkou ze střední, když přece chodíte na vysokou. Držel jsem se tedy zpátky, ale nemohl jsem na ni přestat myslet. Pokračovala ve svém životě na střední, v randění a tancování, na což měla sakra plné právo. Leč já chtěl obojí: Užít si a zároveň mít jistotu, že ona beze mě nebude podnikat nic. Tento koktejl nešťastných emocí

se ve mně míchal několik týdnů. Jakmile se mi doneslo, že strávila den s nějakým klukem ze střední, ztratil jsem nervy a s několika vypitými drinky v sobě jsem se vydal k ní domů zjistit, co se děje – a pohotově jsem ze sebe udělal naprostého osla.

Její otec, obrovský Ital s černými vlasy, mohutným knírem a hranatou čelistí byl v okolí Butte proslulý svým tvrděstvím. Vlastnil společnost, která se zabývala tím, že nejprve nadzvedla celý dům a poté jej přestěhovala jinam. Nepochyboval jsem, že by neměl problém provést to samé se mnou. Ale slitoval se nade mnou. Místo toho, aby ze mě udělal placku, což by bylo bývalo více než opodstatněné, laskavě, leč pevně mě popadl a vyprovodil ze dveří.

Tato vlídnost ve mně vyvolala něco jako mimotělní zážitek. Když uvolnil své železné sevření mého ramene a poslal mě vrávorat do noci, spatřil jsem sám sebe jakoby z dálky. Nebyl to přitažlivý pohled. Uvědomil jsem si, že kdybych se teď choval takovým způsobem, jen by se to zhoršilo. Skončil bych jako jeden z těch chlápků, kteří se věčně poflakují po Butte a kňourají o starých dobrých dnech.

Bylo to tedy jasné. Musel jsem jít.

Matně jsem si vybavoval, že když lidé chtěli z Butte vypadnout, narukovali k armádě. Ačkoli jsem o tom nikdy předtím doopravdy neuvažoval, v tom okamžiku se ve mně vzbudilo odhodlání. Ať už to byla vidina budoucnosti, ruka osudu nebo cokoli jiného, nabralo to vysoké obrátky.

* * *

V TĚCHTO DNECH BY NĚKTEŘÍ LIDÉ MOHLI NAZVAT MÉ DĚTSTVÍ „ČASEM neomezené volnosti“. Za sobotních rán jsem z baráku mizíval po snídani a vracel se teprve za rozsvěcování večerních světel. V mém sousedství běhávala děcka v tlupách. Vzájemně jsme se přepadávali s pistolkami, hráli si na ninji-bojovníky, skákali ze střech a dělali mnohé ostatní praštěné věci, za něž bych své děti zabil. Všichni jsme se šli podívat na *Ramba* do Plaza Mall v Butte. Byl to dost cool film. Každý chtěl být tím maníkem

kosícím zlosyny svojí M60. V mých očích se to však vše odehrávalo v říši fantazie a nebylo to o nic reálnější než stále důmyslnější střílečky z video her, jež soupeřily o naši pozornost. Skutečná armáda v mém životě nikdy nezastávala významnou pozici. Nikdy jsem se nechystal do ní vstoupit, takže jsem o ní ani moc nepřemýšlel. Chtěl jsem si prostě hrát, maskovat se a předstírat, že odstřeluji své kamarády.

Butte se na první pohled nemusí jevit jako idylické místo pro dospívání. Je to hornické město, které vzkvétalo na začátku dvacátého století, když každá kulka vystřelená „Over There“ („Někde tam“, pozn. překl.: Over There je název písně, jež byla populární během první světové války) z každé pušky během první světové byla z mědi, a většina tohoto kovu se vytěžila právě v Butte. V roce 1920 dosáhl počet obyvatel vrcholného čísla 100 000. V době mého narození toto číslo pokleslo asi o dvě třetiny. Obytné oblasti se mísily s důlními jámami a celé město se rozprostíralo na náhorní plošině vedle Berkeley Pit, největší jámy ze všech, obrovské, otevřené propasti, široké míli a hluboké třetinu míle, jáma, která vznikla dolováním mědi, ovšem v současnosti je mimo provoz. V období mezi jejím otevřením v roce 1955 a uzavřením na Den Země v roce 1982 byly z jejich hloubek vytěženy miliardy tun rudy a hlušiny. Když se kalová čerpadla naposledy zastavila, hladina podzemní vody začala pomalu stoupat a z rozšklebené rány v zemi vyplavovat kyseliny a těžké kovy. Toxické hodnoty vody, která jámu naplnila, se vyšplhaly do takových výšin, že zahubily všechny husy s chabým úsudkem, které se tam dole ráchaly. Nakonec byla Berkeley Pit prohlášena za místo s největším superzdrojem toxického odpadu v zemi.

Já se však více soustředil na ostatní rysy Butte, konkrétně na kovové obruče, visící deset stop nad podlahami tělocvičen, a na vysokou zvěř, jelena wapiti a vidlorohy, kteří uháněli přes divoké Skalisté hory, jež se nad městem na jeho druhé straně tyčily jako zamrzlé tsunami.

Můj táta, syn horníka, byl makléř a máma učila matematiku (její hodiny jsem navštěvoval třikrát: v sedmé a osmé třídě a znovu na střední). Rodiče se rozvedli v mých šesti nebo sedmi. Mít dva rodiče žijící odděleně

mi připadalo téměř přirozené. Na jejich společné soužití si nevzpomínám. Táta byl vždy nablízku, kdykoli jsme ho potřebovali, leč obvykle jsem s ním trávil každý druhý víkend. To vyhovovalo mým sourozencům i mně, protože všichni naši kamarádi bydleli v okolí mámina domu a nám se líbily víkendy strávené venkovními hrami: kopni do plechovky (americká dětská hra), hraní si na válku, ninji nebo lezení a skákání ze střechy. Všichni jsme si hráli společně, až na to lezení a skákání. Kris, moje starší sestra, s tím nechtěla nic mít. Ale dokázal jsem k tomu přinutit o tři roky mladší sestru Kelley, která mezi nás chtěla zoufale zapadnout. Vydali jsme se tedy na střechu a seskočili z ní dolů. Dneska bych dal svému synovi pořádný kartáč, kdyby s něčím takovým přišel, ale jako dítě jsem na riziko ani nepomyslel. Byla to prostě zábava. Kelley byla léta mojí nejlepší kamarádkou a já ji dokonce přiměl podepsat smlouvu, která ji zavazovala k tomu, aby se stala mojí spoluhráčkou při americkém fotbale dva na dva na trávníku u kostela. Zatraceně dobře jí to šlo na útočném křídle a během celého období na vysoké byla výbornou sportovkyní.

Tom, můj starší brácha, mi až do střední školy připadal jako naprostý kokot. Posléze se v jeho osobnosti přepnul nějaký vypínač na „úžasnost“. Nebo jsem možná já přestal být tak otravný. To je fuk. Někakým kouzlem se z něho vyklubala nejtípnější osoba, jakou jsem znal, a člen celostátního týmu soutěžícího v přespolním běhu. Sám se naučil na kytaru a jeho první skupina, jejíž název vypovídal o jejich mladém věku, se jmenovala Falešné legitky. Hře na kytaru se věnovat nepřestal a na místní radiové stanici má svoji vlastní ranní show.

Kris měla z nás vždy tu nejchladnější hlavu, přestože moje máma nebude s tímto tvrzením souhlasit. Možná se obě vzájemně příliš podobaly a občas to mezi nimi zajiskřilo. Kris se ke mně chovala vždy s pochopením, snadno se s ní povídalo a byla ten největší smíšek, jakého jsem kdy poznal. Tato vlídná puntičkářka nosila domů jedničky v jednom kuse. Ona mírumilovná nálada se jí držela, když mi ovšem zrovna nenakopávala zadek, což dokázala dělat až do střední, kdy jsem chodil do třetáku... možná i déle.

Máma s tátou si během celého mého dětství uchovali vstřícný a srdečný vztah. Jestli mezi sebou měli nějaké velké problémy, nikdy nedopustili, abychom je já i moji sourozenci zaznamenali. Oddělené bydlení jim ve skutečnosti prospívalo. Máma pracovala na druhém stupni základky, jejíž budova se nacházela vedle střední školy, takže nás mohla vozit do školy a domů. Milovala svoji roli mámy, ale každý druhý víkend od ní unikala za povyražením do města se svými bláznivými, zábavnými a sexy kamarádkami Lynn a Sue. Vzpomínám si, jak seděly u mámy v kuchyni na stole, ucucávaly daiquiri a tlachaly o průběhu sobotní noci. Pro moje citlivé uši kluka z druhého stupně to bylo příliš. Seděl jsem ve vedlejším pokoji a musel se odploužit ven z předních dveří, poněvadž jsem to nemohl vydržet. Moje první mise.

Milovali jsme potloukání venku s tátou o těch střídavých víkendech. Byl to úplný starý mládenec, nám to však nedocházelo. Mělo nám to dojít, protože v pátek jsme se *pokaždé* nejprve zastavovali v Buttreys... místním obchodě s potravinami. Potřebovali jsme jídlo, jelikož on žádné neměl! Většinou doma vůbec nejedl. Takže jsme procházeli každou uličku a shromažďovali potraviny, které jsme potřebovali, tvrdě šli po nezdravých surovinách a ujišťovali se, abychom nezapomněli na žádnou ingredienci pro tátovu „slavnou snídani“. Jeho míchaná vajíčka byla – a stále jsou – fantastická. Sýr, majonéza, máslo, bazalka a další tajné přísady. Jednou jsme zapomněli koupit mléko, tak tam mrskl smetanu do kávy Amaretto Coffee-mate. Nezkoušejte to! Víkend jsme *pokaždé* zakončili u dědy Toma a babičky Audrey. Vařila jako šampionka, vše, co si dokážete představit. Tam jsem se naučil kousek mého táty: bramborovou horu a omáčkové jezero!

Během dospívání jsme si s tátou vypěstovali nezvyklý vztah otce a syna a stali jsme se spíše nejlepšími přáteli. Začalo to, když nás máma přestěhovala z „kopce“ – bydliště všech mých kámošů ze sousedství – na místo v centru, nedaleko Berkeley Pit, kde jsem neznal nikoho. Hledal jsem nějakou náhražku všech těch „ninjovských“ psích kusů s kamarády, až jsem jednou konečně zkoukl jeden dokument: *Come fly with Me*,

první o Michaelu Jordanovi. Okamžitě mě to dostalo. V úvodních záběrech střílel v úplně prázdné tělocvičně zcela osamocený Jordan na koš a tuto činnost doprovázel mluveným komentářem: „Nikdy bych na tom nedokázal přestat pracovat. Každý den cítím, že se *musím* zlepšovat.“ Dokument poté samozřejmě nabízel nekonečné záběry Létajícího Jordana popírajícího gravitaci a procházejícího přes obránce, jako by nebyl hmotnější než samotná atmosféra.

Strnul jsem úžasem a okamžitě mě to inspirovalo. Nebyl jsem největší dítě, nejchytřejší nebo nejurostlejší, ani jsem nevypadal nejlépe, ale něco v mém nitru se spojilo s tím nutkavým drivem neustávat ve snaze. S ohlédnutím do minulosti usuzuji, že se mě to drželo po celou dobu. Ve škole jsem si nejvíce oblíbil angličtinu a mojí nejoblíbenější knihou se stal titul *Stařec a moře*. Líbil se mi způsob, jakým je Santiago, starý rybář, vtažen vůlí do velké bitvy s obrovskou rybou. Ruce má pořezané od vlasce, hladý pojídá kousky syrové návnady, nespí, ve své mizerné, malé lodi je sužován křečemi, ale raději umře, než by se vzdal. Tento přístup mě přitahoval.

V Butte v Montaně jsem se nechystal zaseknout žádné obrovité marlíny, ale *mohl* jsem se snažit napodobit Mikea. Hned vedle mého nového domu stála škola, základka Greeley, s venkovním hřištěm na basket. Požádal jsem tedy mámu, aby mi sehnala míč, a ona moje přání splnila. Chodíval jsem tam každý den a několik hodin hrával sám. Prostě jsem zjišťoval, kolik šestek v řadě zvládnou, pracoval jsem na střelbě z výskoku a kličkoval zleva doprava. Táta, tehdy asi čtyřicetiletý, svého času trochu hrával za Montanskou univerzitu. Byl to zatraceně dobrý hráč basketbalu. Zjistil, čím se zabývám, a zeptal se mě: „Hej, chceš začít hrát?“

Hrávali jsme ve sportovních klubech v centru Butte a já si nepřestával chodit samotný zaházet na koš na tu základku. On mě poté vyzvedával a naše kroky vedly do klubu. S basketbalovým míčem v rukách – nebo jeho házením – jsem trávil čtyři hodiny denně, sedm dní v týdnu. Když jsem se dostal do školního týmu, trénoval jsem se svými spoluhráči během sezony a po jejím konci přicházel na řadu táta a s ním i moje

soukromá sezona. Po škole mě brávil do haly a trénovali jsme tam dvě tři hodiny: driblování, dril střelby zpod koše, jeden na jednoho, divoké, nevázané hry začínající spontánně. Snažil se mě naučit vše, co pochytil sám: finty na oklamání protihráče a malé triky, jak na soupeře vyžráť.

Jakmile jsme padli vyčerpáním, říkával: „Nemůžeme odejít, dokud jeden z nás nedá dvacet šestek za sebou.“ Přihrával mi – našťval bych se, kdyby mě přiměl posunout nohy z čáry byť jen o kousíček – a já házel, dokud jsem neminul, a poté jsme se vystřídali. Poprvé trvalo jednomu z nás proměnit dvacet hodů za sebou asi dvacet minut. Nato jsme tento náš úspěch vyrazili oslavit na večeři a objednali jsme si steak. Následující den táta prohlásil: „Můžeme odsud vypadnout, až jich jeden z nás dá dvacet, ale abychom mohli jít na steak, musíme jich dát pětadvacet.“ Po dosažení této mety se ono číslo zvedlo na třicet, poté na třicet pět a na čtyřicet. Postupně jsme se dostali až k sedmdesáti košům v řadě, které nám zaručovaly vytouženou večeři, a takřka pokaždé se nám to podařilo. Myslím, že tátův rekord se zastavil na sedmdesáti proměněných hodech v řadě. Můj je dosud sto pět. Odházeli jsme opravdu hodně trestných hodů.

V mých dvanácti se táta rozvedl se svojí druhou manželkou a můj strýc Jack, jeho bratr, ho přesvědčil, aby dal o víkendech šanci lovu a pokusil se tak na nepodařená manželství zapomenout. Samozřejmě jsem šel s ním. V Jackově nissanu jsme zdolávali strmou horu a zpočátku jsme nevěděli, co to vlastně děláme. Tam nahoře najdete nekonečné, rozlehlé pláně s velkolepými zvířaty. Spatříte například uhánějící vidlorohy, což jsou v podstatě nejrychlejší zvířata v celé Severní Americe. Chlápci ve velkých pick-upech a čtyřkolkách je nahánějí a lidé po nich střílejí hlava nehlava. Kdybych se na to podíval dnes očima důstojníka na střelnici u Naval Special Warfare Development Group (Vývojová skupina zvláštní námořní bojové činnosti, NSWDC, respektive DEVGRU), uznal bych, jak šíleně nebezpečné to je. Leč bylo to vzrušující a nakonec nám to začalo jít, jak jsme šplhali tam, kam se žádné pick-upy dostat nemohly, na místo, o němž jsme věděli, že právě na něj se zvířata koncem večera stáhnou. Zaujmete pozici v závětrí

a necháte je k vám přijít, překvapíte je. Zvířata očekávají, že budou naháňena, nikoli přepadena ze zálohy.

Mým prvním úlovkem byl jelenec ušatý, statný samec. Vzpomínám si na jízdu nahoru těmito příšernými hliněnými cestami ve tmě, šplhání po okraji údolí, co nejdále to šlo, a výšlap do strmého kopce s vycházejícím sluncem. Asi po hodině jsme dosáhli temene kopce, které se svažovalo do kotliny barvy sena. Právě tam se podle našeho předpokladu měli jeleni vyskytovat. Na žádného jsme však nenarazili. Chvilí jsme se potloukali kolem a zklamání z neúspěšného lovu se pomalu vytrácelo. V tom pozdním chladném podzimu, ne však natolik, abyste necítili kosti, s políčky sněhu rozesetými tu a tam, mě napadlo: *Není to špatné, sedět na tomto vrcholku za úsvitu pouze ve společnosti táty, jakoby na náš příchod toto úžasné místo čekalo.*

Nakonec náš přepadl hlad. Při sestupu dolů na oběd vyrazila ze stromoví na mýtinu, vzdálenou sto yardů po naší pravici, laň s jelenem. Šinuli jsme se dále za zvuků, které jelen nezaznamenal. Zůstal nehybně stát zrovna uprostřed mýtiny. Táta šel přede mnou, přímo v palebné linii. Klesl k zemi a vyzval mě: „Zastřel ho!“ Měl jsem štěstí, že nebyl čas o tom přemýšlet. Věděl jsem, že musím vystřelit teď, nebo mi uteče. V žilách mi začal kolovat adrenalin. Stále ve stoje jsem zvedl svoji .300 winchesterovku Magnum k rameni a před výstřelem na jelena jsem jen taktak bleskově zacílil pomocí puškohledu. Táta mi poradil, abych zvířeti mířil na hrudník, hned za jeho kohoutek. Chcete se pokusit zasáhnout zvíře na komoru, abyste je rychle usmrtil. Byl to šťastný výstřel, hodně jsem minul. Projektil zvířeti přerušil páteř, a proto jelen klesl právě tam, kde před chvílí stál. Opatrně jsme se k němu přibližovali. Tito velcí jeleni dokážou smrt předstírat. Nechcete, aby vyskočili a podupali vás. Natáhl jsem tedy nohu a šťouchl do něj. Sval na jeho boku se zachvěl, ale jinak se nehýbal. Postoupil jsem o další krok k jeho velké hlavě s parohy a zvedl ústí pušky – té stejné pušky, kterou budu nakonec používat coby SEAL odstřelovač – k jelenově velké, doširoka otevřené oční bulvě. Všechno bylo v pořádku, už nedýchal.

Připadalo mi to poněkud bizarní. Vypadal stejně, jako před malou chvílí, když ještě žil: pěkné zbarvení a vznešené parohy. Byl však mrtev a zabil jsem ho já. Pocítil jsem osten výčitky. Toto krásné zvíře zabila moje ruka. Zároveň mne však naplnil pocit hrdosti. Toto byla Montana, tady jeleny stříleli. Dělati to všichni a já nyní do tohoto klubu vstoupil.

V následujících loveckých sezonách se jakékoli zbylé výčitky svědomí vytratily. Na druhém stupni se z toho stala pravidelná pondělní soutěž. „Ten a ten dostal jelena.“ Opravdovou kořistí byl samec jelena wapitiho. Vždy to vypadalo, že šesteráka wapitiho skolil něčí domnělý strýc nebo zázračná rána něčího táty. (Na západě to počítáme jinak: Vy počítáte jednu sadu parohů, ne obě. Samec šesterák je ve skutečnosti dvanáctérák). Wapiti je obrovský, rychlý a těžko polapitelný tvor. V kohoutku může měřit pět stop a vážit skoro devět set liber. Nikdo z nás ve střelbě nedosahoval takových kvalit, aby takového samce skolil. Některým lovcům se nikdy ani nepoštěstilo nějakého *spatřit*.

Když jsem měl to štěstí a před svými osmnáctinami jednoho zahlédl a zastřelil, naplnil mně tento skutek pýchou.

* * *

NA PODZIM ROKU 1994, V ROCE, KDY JSEM OSLAVIL OSMNÁCTINY, MĚ táta představil prvnímu členovi z řad Navy SEALů, jakého jsem kdy potkal. Jmenoval se Jim a ihned na mě udělal dojem. Nebyl ani tak velký, jak jsem předpokládal, že SEAL bude – tato představa se lidem honí hlavou v jednom kuse –, o jeho očividně skvělé kondici se však pochybovat nedalo. Měl dokonalý sestřih a ve všech ohledech z něho vyzařovalo vystupování profesionálního vojáka. Ačkoli nejprve mě na něm zaujalo jeho optimistické sebevědomí a nato jeho pravidelné zapínání bezpečnostního pásu. U tohoto drsného SEALa, který se nebál ničeho, byla bezpečnost vždy na prvním místě. Montanu nikdy předtím nenavštívil, leč došel k tomuto závěru: Zbraně a hory, jak obtížné to může být? Tuto výzvu přijal typickým stylem SEALa: Někoho si sehnal, aby ho vysadil

v pustině, ve které následně tři dny zůstal. Chodil po všech čertech, nikdy však nezahlédl ani jelence ušatého. Dozvěděl jsem se o tom a řekl mu: „Takhle se to nedělá. Znáš jedno místo.“

Vydali jsme se na túru, jež svojí délkou odpovídala necelé míli, ale cesta vedla z velké části strmě do kopce a navíc byla stále tma jako v pytli. Jako jindy bych šel zvolna a po cestě si několikrát oddechl. S přibližujícím se vrcholem jsem měl při každém nádechu pocit, jakoby mé plíce drásal smirkový papír. Hlas v mé hlavě mi ale říkal, *Tento chlápek je SEAL. Nemůžu být před ním za měkejše. Musím pokračovat, žádné přestávky.*

Celou cestu mi byl v patách.

Došli jsme do cíle a rovnou narazili na wapiti, asi na čtyřicet kusů přesně na místě, kde k tomu mělo podle mých slov dojít. Žádného jsme nedostali, ale při návratu mi Jim oznámil: „Podle toho, jak si ve tmě vysplhal na ten kopec, bys měl zvážit možnost dát se k SEALům.“

Zalichotilo mi to, ale vážně jsem o tom neuvažoval.

Dokud mě táta mé expřítelkyně neposlal ne právě vlídně na vrávoranou cestu do noci.

* * *

V LÉTĚ PO DOKONČENÍ STŘEDNÍ ŠKOLY JSEM TRÁVIL DVANÁCT HODIN denně, čtyři dny v týdnu, házením rozdrcené horniny lopatou na obrovský dopravníkový pás v dole na měď. Tamější téměř naprostou tmou zmírňovaly pouze paprsky dvou malých svítilen na mé helmě. Považoval jsem to za dobré cvičení pro posílení mé poněkud vyhublé horní poloviny těla – a nemýlil jsem se. Ale nepočítal jsem s vdechováním metrických tun horninového prachu nebo s hrůzu nahánějícími představami při přemýšlení o všech těch hornících přede mnou, kteří spadli na dopravníkový pás a následně byli rozemleti na lidskou kaši. Moje večerní práce doručovatele pizzy mi v porovnání s tím připadala jako dovolená.

Krátce jsem se zabýval myšlenkou odejít z města a můj mimoměstský plán se vztahoval k Montanské univerzitě ve městě Missoula, vzdáleném méně než dvě hodiny jízdy po dálnici. Když na to přišlo, jednoduše jsem tu touhu neměl. Nebo možná tu kuráž. Jste-li kluk z malého města v Montaně, vznáší se nad vámi onen pocit, že odvážit se do velkého, děsivého světa tam venku by vás mohlo rozemlít na kaši stejně, jako ten dopravníkový pás. Montana Tech University v Butte byla bezpečnější alternativou. Díky této volbě stouply rovněž moje šance dostat se do tamějšího basketbalového týmu. Basket mi na střední šel, ale se šesti stopami a jedním palcem jsem nebyl dostatečně vysoký, abych na této nové úrovni zapůsobil. Došel jsem k závěru, že ze sebe vydám maximum v B týmu a propracuji se do základní sestavy. Šlo to dobře. Užíval jsem si to a dostal se do vynikající formy. *Fyzicky*. Duševně, no na scéně se zjevila jedna dívka.

Nyní už vím, že ona nebyla tím jediným důvodem. Právě jsem dokončil první rok s vysokoškolským basketbalem a cítil se vyhořelý. Ne z důvodu hraní, ale kvůli té koncepci: trénink, trénink, škola a trénink. Ubíjející rutina by mně pravděpodobně bývala nedostala, nebýt té holky. Vypadalo to, že se přes to nedokážu dostat. Ona navíc neopouštěla město a já na ni tím pádem mohl kdekoli narazit. Věděl jsem, že nechci skončit každý večer na barové stoličce v Maloney's, pít a zapomínat. Už jsem si dokázal představit ten stereotyp, do nějž bych mohl spadnout. Nastal čas něco podniknout.

Moje první úvahy patřily Benovi a Jimovi, dvěma poněkud starším klukům, které jsem znal celý svůj život. Dali se k mariňákům a společně vstoupili do výcvikového tábora, když jsem ještě chodil na střední. Po návratu domů na opuštěák připomínali supernovy zářící sebejistotou, chlubící se naleštěnými botami a uniformami nažehlenými tak, že by jejich puky mohli krájet sýr. Vzpomínám si, jak mě napadlo: *Tito kluci by dokázali nakopat prdel komukoli ve městě*.

Toužil jsem být také takový.

Ani jsem nepomyslel na možné bojování, a už vůbec ne na možnou smrt. Ze své pozice zobáka ze střední jsem viděl kluky, kteří vystudovali

a přidali se k armádě, vrátit se a dát sbohem svým učitelům před odchodem na operaci Pouštní bouře. Ve čtrnácti jsem informovaností zrovna neoplýval, a proto jsem si myslel, že válka bude konfliktem s vysokým počtem obětí jako ve Vietnamu a oni všichni v ní zemřou. Také jsem sledoval válku na CNN... brnkačka. Kromě toho se při zvažování myšlenky narukovat neválčilo a žádná válka se ani nerýsovala. Myslel jsem si, že bude cool nosit uniformu a zpívat vojenské popěvky.

Navíc budu pryč jen na několik let... a nato se vrátím zpátky do Maloney's s několika historkami o válce, kterými udělám dojem na štamgasty.

Jednoho dne v dubnu roku 1995 jsem se vydal do náborové kanceláře námořní pěchoty, ve které však zrovna nebyl náborář. Vzpomínám si na jednu legrační větu, kterou mi moji přátelé od mariňáků řekli: „Námořní pěchota je ve skutečnosti součástí ministerstva námořnictva. Mužská sekce.“ Proto jsem uvažoval o návštěvě kanceláře námořních sil. Usoudil jsem, že bude-li někdo vědět, kde tato nezvěstná sekce námořní pěchoty vězí, tento náborář od námořnictva to vědět bude. (Pozn. překl.: Autor se zde zmiňuje o dvou složkách amerických ozbrojených sil: Marine (námořní pěchota) a Navy (námořní síly). Obě složky jsou samostatnými organizacemi v rámci amerických ozbrojených sil, nicméně United States Marine Corps spadá administrativně pod americké námořnictvo US Navy.

Z hlediska tělesné zdatnosti nijak nevynikal, ale dost mu to páliło. Kdyby k tomu došlo v pozdějších letech, okamžitě bych poznal, proč tomu tak je: Měl na sobě khaki kalhoty a na límečku připevněné odznaky s kotvami. Byl to velitel námořních sil. Bez ohledu na to, co kdokoli říká, práci námořnictva odvádějí velitelé. Dělají ji pomocí důvtipu, loajality a zkušeností. Zároveň umějí být po čertech podlí. Tento velitel musel splnit určité kvóty, což v Butte v Montaně není snadný úkol. Obzvláště sídlí-li vaše kancelář hned vedle mariňáků.

Věnoval mi pochybovačný pohled a položil mi otázku: „Proč chceš být mariňákem?“ „Protože mariňáci mají nejlepší odstřelovače na světě. Chci se stát odstřelovačem, poněvadž jsem vyrostl na lovu.“ Pouze

přítakal a pokračoval: „Dále už nehledej. U námořnictva máme odstřelovače. Jen se musíš stát SEALem.“

Ani jsem nevěděl, jak správně plavat. Leč díval jsem se na to způsobem: „Hej, jsem tak trochu naivní, ale tento chlápek je profesionální náborář. Proč by mi lhal?“

A nelhal mi. Ne tak docela. Spíše se dopustil poměrně velkého opomenutí. Děcko z ulice ze Zapadákovy mělo asi stejnou šanci stát se SEALem jako tento náborář admirálem. S téměř naprostou neinformovaností jsem tedy na tečkované čáře podepsal. Bylo to odložený zápis. To znamenalo, že mi do odchodu do výcvikového tábora zbývalo šest měsíců.

A to bylo dobré. Ve vodě jsem přežít dokázal, ale neplaval. Nikdy jsem se nepokusil o shyb. Brožurka, ohleduplně poskytnuta k náborovým papírům, mi prozradila, že jen k získání oprávnění k podstoupení zkoušek na SEALa jste museli dokázat provést minimálně osm shybů. A to *po* uplávání pěti set yardů, čtyřiceti dvou klicích a padesáti sedech lezích. A předtím, než se dáte do běhu.

Právě tehdy jsem se rozhodl seknout s prací v dole a zasvětit celý svůj čas zlepšování kondice kvůli třídícímu testu členů jednotek SEALů.

Přehazoval jsem tu horninu měsíce a budoval tak svoji sílu. Jak těžké to může být? Plný optimistického zápalu jsem běžel parkem, jenž se nalézal blízko mámina domu, ve kterém se nacházela zrezivělá stará tyč určená ke shybům, abych zjistil, o kolik přitahů dokážu překročit onu minimální hranici. Z hliněné prohlubně pod tyčí jsem vyskočil snadno, suverénně ji popadl a přitáhl se. Jednou!

Gravitace mi neomaleně strhla ruce zpátky do plného natažení. Nepustit se tyče vyžadovalo veškerou moji vůli. Mozek zběsile vysílal signály bicepsům, aby se probudily a přitáhly mé tělo zpátky nahoru. Ty mu ovšem odpověděly: „Naser si.“

Ta slova se mi v mysli zformovala natolik jasně, že jsem je možná vyslovil nahlas. „Můj bože, ty přitahy jsou pěkná makačka. Musím se v nich zlepšit!“

Můj optimismus se i přes tuto událost zcela nevytratil. *Zatím*. Nato jsem si to zamířil k vysokoškolskému bazénu – naštěstí jsem měl stále svůj studentský průkaz – a rozhodl jsem se začít svižným upláváním tisíce metrů, respektive čtyřiceti bazénů. Na konci druhého mě rozbolely ruce a zmocnil se mě pocit, že moje nohy zachvátí křeče. Stěží jsem se dokázal vysoukat z vody.

Okay, byl jsem ubohý. Ne však poražen. Pracoval jsem na sobě každý den a zlepšoval se. Jednoho dne se mi poštěstilo u bazénu narazit na kamaráda ze střední, který čtyři roky závodně plaval za univerzitu Notre Dame. Když mě uviděl, jak ve vodě zápasím, zeptal se mě: „Co to tady vyvádíš?“

„Právě jsem se přidal k námořnictvu. Chystám se zúčastnit výcviku na budoucí SEALy. Víš, uplavou tam denně asi míli.“

Podíval se na mě a potřásl hlavou. „Kámo, nemáš páru, do čeho se to pouštíš. Existuje tisíciprocentní šance, že to nezvládneš. Skoč zpátky do vody.“

Ukázal mi nějaké základní plavecké techniky a já usilovně pracoval, abych je ovládl. Můj otčími mi ve sklepě domu mé mámy vyrobil tyč na shyby. Chodíval jsem do toho sklepa, vystál jsem frontu na *Use Your Illusion I a II* od Guns N' Roses, nastavil jsem hlasitost na „plné pecky“ a prostě dělal shyb za shybem.

Náležitost názvu těch alb mi došla až později, ale rozhodně jsem využíval svoji iluzi (*Use your illussion*), že bych se mohl stát SEALem, pro sebe-motivaci. Začal jsem si uvědomovat něco důležitého: Chcete-li se zlepšit ve shybech, dělejte jich více. To je celé. A já se tím řídil.

Jedna moje výhoda spočívala v mé běžecké zdatnosti. Běhával jsem jednu trasu, která vedla přímo po ulici od mámina domu kolem baráků mého nejlepšího kámoše a bratránka k semaforu, který od startu dělila přesně míle. Pokaždé jsem ji chtěl zaběhnout do šesti minut. U semaforu jsem si dopřával třiceti sekundovou pauzu a běžel zpátky.

Každé jednotlivé ráno sedm dní v týdnu jsem vstával a na několik hodin jsem si chodíval zaplavat do bazénu. Po návratu domů následovaly

odpočinek, snídaneň, vyřízení shybů a běhání. Šest měsíců byla právě tato rutina mojí prací na plný úvazek. Po večerech jsem ještě rozvážel pizzu.

Vážně jsem si to užíval a hodně přitom zesílil.

* * *

V NEDĚLI, 28. LEDNA 1996, JSEM DORAZIL NA PŘIJÍMACÍ STŘEDISKO v Butte a oficiálně narukoval do armády. Byl tady Problém.

Od podepsání přijímacích papírů uběhl nějaký čas a já málem zapomněl, že jsem se v počátečním rozrušení z papírování odhodlal svěřit americkému námořnictvu se svým experimentováním s marijánou. Popravdě jsem to zkusil pouze několikrát, ale abych byl upřímný, ani mi to nechutnalo. Ale páni! Oni mě donutili cítit se jako hříšník, jež se potřebuje kát. Kdyby moje současné já mohlo tomu z doby před devatenácti lety poradit, řeklo by mu: „Klídek, kluku. Už to bude asi rok, co jsi to hulil, takže jsi v pohodě. Nic jim neříkej. Ušetří nám to hromadu času a nesmyslů. Hoď chcanky do pohárku, podepiš ty zkurvený papíry a pokračuj v tom dobrodružství.“

Tuto radu mi však nikdo neposkytl, takže mě čekal dlouhý a nepříjemný rozhovor s mužem identifikovaným jako „Velitel“. V průběhu rozhovoru jsem slíbil, že bych si raději vyřízl kus jater a zasyrova jej snědl, než abych znovu kouřil tu ďábelskou trávu. Nepochybuji, že měl rovněž lepší věci na práci než mluvit s nějakým osmnáctiletým grázlem z Butte. Například jít a „nabít si sklo“. Každopádně jsme oba ten den zvládli a mě bylo dovoleno se k tomuto mužskému námořnictvu přidat.

Stále mám fotku, na které přísahám bránit tento národ proti všem nepřátelům, zahraničním i vnitrostátním. Měl jsem na sobě červené tričko, na oficiální událost velmi stylové.

Námořnictvo mi z nějakého důvodu zabookovalo pokoj v hotelu poblíž přijímacího střediska. Následujícího dne se mě chystali odvézt na letiště. Možná mě chtěli mít na očích a ujistit se, že se nepodělám. Tenkrát jsem byl úplně poprvé v hotelovém pokoji sám. Seděl jsem tam

v té prťavé, nehostinné místnosti, s vakem hozeným na posteli, a myslel si: *Proč bych zůstával poslední noc ve městě tady, když můžu jít do mámina domu?*

Té noci jsem tedy se svojí rodinou a nejlepším kamarádem vedle sebe sledoval prohru Ocelářů proti Kovbojům v Super Bowlu [REDACTED]. Příští ráno vyrazila celá ta banda na letiště Bert Money v Butte, aby mi zamávala. Spadl mi kámen ze srdce, když jsem v tom stejném letadle potkal dalšího rekruta, kamaráda Tracyho Longmira. Hrával fotbal na stejné vysoké, kde jsem hrál basket, a řadil se k těm frajerům, kteří hráli v útoku i v obraně. Také na to vypadal: velký se zlým vzhledem, plešatou hlavou a piercingy v oblasti očí. K tomu zlému měl však daleko. Byl ztělesněním klidu a povzbuzení od okamžiku, kdy jsem ho spatřil. Přestože byl starší jen o dva roky, podobal se moudrému, pokornému stařešinovi, přestože se mohl nevlídně vytahovat na naivního kluka, jakým jsem byl, a velkoryse mi poskytoval dobré rady. Zdálo se, jakoby pro něho tato situace nebyla vůbec nová, a mě jeho přítomnost velice těšila. Při společném odchodu k letadlu jsem se ohlédl na svoji rodinu. Nikdo nic neřekl, pouze mlčky sledovali mé vzdalující se kroky. Nakonec jsem zahlédl svého bratra Toma, jenž naklonil hlavu a zaječel: „Hodně štěstí, Robe!“ Nikdy na to nezapomenu. Myslel tím: *Přeju ti hodně štěstí, zatímco opouštíš tohle město a odcházíš pryč na vlastní pěst.*

Nikdo z nás si nedokázal představit, snít, nebo dokonce blouznit o tom, že za patnáct let budu ve třetím patře ultra utajovaného, uzavřeného areálu čelit šílenci, nejhledanějšímu muži na světě, v zemi, o které teprve uslyším, a že ve výsledku zaplní lidé ulice D. C. a New Yorku a budou provolávat slávu.

Zlom vaz, Robe, vskutku. Zlom vaz.

KAPITOLA DRUHÁ

S Tracym jsme vystoupili z letadla v Chicagu a nastoupili jsme do autobusu plného budoucích námořníků. Všichni se dali k armádě proto, aby se stali SEALy..., s výjimkou Tracyho, který snil o kariéře armádního hasiče. Pravděpodobně by to dotáhl na nejlepšího SEALa ze všech přítomných adeptů v tom zatraceném autobuse.

V každém případě jsem z řečí ostatních rekrutů usoudil, že devětadevadesát procent z nich chce usilovat o členství u SEAL jednotek. Přečetli si o nich všechny ty knížky a mysleli si, že o jejich životě vědí všechno, což dávali dost hlasitě najevo. Většina těch kluků by také na benčpres zvedla pět set liber. Alespoň to tvrdili. Na dohled nebyla žádná posilovna, takže jim nikdo nemohl dokázat opak. Zaslechl jsem více než jedno vyslovení absolutní jistoty o zvládnutí celého toho proslule náročného výběrového procesu pro SEALy. Co bylo však nejhorší: Já jim to žral. Díky svému fitness programu jsem se považoval za připraveného, teď jsem však narazil na všechny tyto kluky z velkých měst s mnohem většími znalostmi, očividně připravené lépe.

V mysli mi vyvstala otázka: *Proč jsem se vůbec obtěžoval? Jsem jen z Butte v Montaně. Nejsem tak dobrý nebo připraven jako tito hoši z Denveru, Seattlu nebo odkud...*

V tomto věku musíte mít v sobě něco výjimečného, abyste si uvědomili, že tyto silácké řeči jsou stoprocentní kecy. Není těžké následovat další ovci, prostě to vzdát a skončit. Lehnout si a umřít. Zahanbeně „zemřít“ a nic více.

Ukázalo se, že *přesně* na to se náboráři od SEALů u rekrutů zaměřují a mají se před tímto osobnostním přístupem na pozoru. Chtějí mezi

sebou člověka, který dokáže rozpoznat nepřízeň osudu a pochopit, proč se jemu rovní hroutí, ale má tu vůli a odhodlání říci: „Ne. Já mám na víc. Nebudu následovat status quo. Nic mě neděsí a můžu si zvolit, zda se budu stresovat. Jdu vpřed, abych viděl, co mě dále čeká.“

Nějakou chvíli mi nicméně trvalo si to uvědomit. Ti kluci v autobuse byli vystrašení, a já také. Tracyho ovládla nezvyklá nervozita, ale nebál se.

Po příjezdu k zápisu do výcvikového tábora Naval Station Great Lakes v Illinois jsme pochodovali jeden za druhým, zatímco na nás řvali velitelé (Recruit Division Commanders, RDC). Klidně si je přejmenujte na „instruktory drilu výcvikového tábora“. Byli dobří a nevynechali žádnou příležitost zdůraznit nám, jací jsme smrdutí červi, ale abych byl upřímný, *Olověnou vestu* a jiné filmy o výcviku v armádě jsem viděl tolikrát, že mě až tolik neděsili. Nechápejte mě špatně, byli to dokonalí profesionálové a já je respektoval..., jen se zkrátka mezi nimi neukázal ten Gunny Highway, Gunny Foley nebo Gunny Hartman.

Přesto... seděl jsem v autobuse plném cizinců a sledoval, jak na lidi ječí nesympatičtí maníci v námořnických čepicích. Hlavou mi běželo: *Jaké příšerné rozhodnutí jsem to učinil. Nemůžu uvěřit, že jsem to udělal.*

Jako typickému bělochovi z malého města mi výcvikový tábor připomínal bar z *Hvězdných válek*. Všichni (až na mě) mluvili legračně. Mohli jste tam narazit na typické vidláky z jihu, už jen ze způsobu, jakým vyslovovali „feldflaška“, jsem se válel smíchy. Přízvuky kluků ze Západní Virginie, Jižní Karolíny a Texasu se markantně lišily. Přicestovalo i několik hochů z Filipín (jeden z nich neuměl anglicky ani slovo), kteří mezi sebou mluvili tagalštinou nebo filipínsky. Pro mně za mně, mohli klidně mluvit jazykem Wookiů. Stejně tak bylo těžké rozumět klukům z Brooklynu. Do armády se tehdy přihlásila i hrstka černochů z jiných částí země. Týpek z Mississippi byl patrně nejsympatičtější maník v divizi a zároveň uhlazený, úplný James Bond z jihu. Cestu tam našlo i několik kluků z chudých poměrů. Dost cool kluci, všichni se k armádě přidali, aby se na chvíli dostali ze své čtvrti. Všechny nás spojovala jedna otázka: *Do čeho jsem se to, kurva, právě dostal?*

Díky všem těm zhlédnutým filmům jsem očekával, že se výcvikový tábor zakládá na nekonečném děláni kliků v blátě a v pobíhání všude možně, když už se zrovna neplazíte pod ostnatým drátem. Leč u námořnictva toto neplatí. Dny jsme trávili ve třídě a učili se námořnickým zvykům a vybranému chování, ječeli na nás a my čistili a skládali oblečení, pokrývky, vlajky, vše co mělo záhyby. Na skládání je u námořnictva kladen velký důraz. Námořníci žijí v mrňavých ubikacích, a my tedy potřebovali vědět, jak udržet své věci v naprostém pořádku na minimálním prostoru. To množství námi prováděného skládání bylo úžasné. Své ručníky skládám doposud stejným způsobem.

Během jednoho bombastického týdne nás učili, jak bojovat s požáry a jaké různé kategorie požárů jsou. Standardní záležitost námořnictva, já to však miloval. Vždy jsem byl zapálený do jeho tradic. Stále lidi oslovuji „kolego námořníku“..., to slovo miluji („shipmate“). Myslím, že si otevřu bar, dám mu název „Shipmate’s“ a budu vyžadovat, aby všichni vyhazovači zakončovali tímto oslovením každou větu. Dokážu si představit, jak vyhazují opilce se slovy: „Krucinál, vypadni z Shipmate’s..., kolego námořníku!“

Většinu času jsme skládali, a když jsme se zrovna neučili, jak to dělat správně, učili nás pochodovat. Vyšlo najevo, že naučit lidi chodit zabere týdný. Chození bylo asi jediným cvičením, jehož se nám dostávalo. Nenechali nás vůbec posilovat. Strávil jsem šest měsíců dostáváním se do formy na zkoušku na SEALa a nyní nás krmili nezdravým jídlem a my celý den posedávali kolem a skládali ty sračky. „Ztloustneme,“ říkával jsem každému, kdo byl ochotný poslouchat. „Vypadneme z kondice. Neběháme. Neděláme nic. A veškeré naše jídlo plave ve zkurvený omáče.“

Zoufale jsem toužil ty zkoušky na SEALa zvládnout, než se ze mě stane chcípáček vážící 298 liber. Zkoušky probíhaly v úterý a ve čtvrtek a já se přihlásil na první možný termín. Velká chyba. Náhodou to byl den po přidělu veškeré imunizace. Námořnictvo je proslulé podělanými tunami injekcí. Vzbudil jsem se následujícího rána a cítil se strašně

nemocen, s otoky a pohmožděninami po celém těle a dvakrát tak velkým jazykem jakoby pokrytým plstí. Přinutil jsem se vyhrabat se z kavalce a zjistil, že jsem stěží dost silný na to, vydržet stát, a současně jsem pochyboval o zvládnutí jediného přitahu, natož požadovaných osmi.

Čištění zubů byla toho rána docela výzva a splnění zkoušek se zdálo více než nemožné: uplavat dvanáct délek (pět set yardů), odpočívat deset minut; odbýt si čtyřicet dva kliků, odpočívat dvě minuty, zastavit se po padesáti sedech ležích, odpočívat dvě minuty, udělat těch osm obávaných přitahů, odpočívat deset minut, uběhnout jeden a půl míle za jedenáct a půl minuty. V armádních botách.

Vlekl jsem svůj zadek na krytý bazén o olympijských rozměrech, kde postavili řadu nekrytých tribun. Na zdi visel velký prapor SEALů. Na jejich insignii je vyobrazen orel (ztělesňující naši schopnost bojovat ze vzduchu) usazený na kotvě (představující náš námořní odkaz) a svírající Neptunův ostnatý trojzubec v jednom pařátu (vypovídající o naší způsobilosti nakopat nepříteli prdel na moři) a křesadlovou pistoli (připomínající lidem, že jsme rovněž schopni udělat to na souši) ve druhém. Je to zkrátka prdel nakopávající orel.

Klopýtal jsem nahoru na tribunu, posadil jsem se a sledoval hladinu bazénu. Objevil se jeden SEAL a novou skupinu si prohlédl. Měl na sobě modré plavky s logem „SEAL Tým Tři“ a jinak nic. Jediná věc, zřejmější než mé úděsné rozhodnutí dát se k námořnictvu, byl pekáč osmi buchet na bříse tohoto muže. Prošel se po celé délce tribuny, podíval se každému z nás do očí a vykračoval si ke skokanskému můstku. Majestátně na něj vystoupal, skočil šipku, kterou by Greg Louganis (čtyřnásobný olympijský vítěz ve skocích do vody) obdivoval z více než jednoho důvodu, a prořízl hladinu jako úzká čepel. Pomocí téměř nadpozemsky mocných temp plaval pryč, vyhoupl se na okraj bazénu a bez jediného ohlédnutí odkráčel do šatny, jako kdyby věděl, že nikdo z nás si jeho druhý pohled nezaslouží.

Uvažoval jsem o pěti stovkách holých hlav rekrutů sestupujících v řadách přede mnou. Jako jeden muž se otočili ke druhému SEALovi, který

stál na bližší straně bazénu a poskytoval instrukce ke zkoušce. Najednou jsem se cítil hloupě. Každý z těchto pěti set rádoby hrdinů si myslel, že by se mohl stát SEALem, spolu s každým druhým maníkem, který se dá k námořnictvu. Čím jsem mezi nimi vynikal?

Jedno z nouzových opatření, jež jsem si zařídil při narukování – a jen proto, že mě k tomu dokopal můj kámoš od mariňáků –, spočívalo v naléhání na náboráře, aby mi v papírech na tyto zkoušky zajistil tři pokusy. Ještě štěstí, že jsem to udělal.

Nějak se mi podařilo projít plaveckou zkouškou. Při klicích, které musely být prováděny perfektně, jinak nebyly započítány, jsem však už o svém neúspěchu nepochyboval. Moje obavy se naplnily a já neuspěl. Nic mi nezbylo.

Až na... *onu* podepsanou garanci dvou dalších pokusů.

Ať už mi do žil vstříkli minulé pondělí jakýkoli utrejš, jeho účinky do čtvrtka odezněly a já se nahoře v té postranní tribuně cítil jako jiný muž. Opět jsem byl tím chlapíkem, který strávil šest měsíců přípravou na právě tento okamžik. Jak se ukázalo, zároveň i jedním z mála, kteří připraveni *byli*. Poprvé jsem si začal matně uvědomovat tu pravdu, kterou mi budou vtíkat do hlavy v budoucích letech: Nejdůležitější je příprava.

Plni zápalu jsme uplavali oněch pět set yardů. Z pěti set rekrutů jsem prošel jako jeden z pouhých deseti.

Po desetiminutové pauze na převlečení do uniforem jsme se vrátili a odebrali se ven na zkoušku z kliků, při které odpadli další dva rekruti. Všichni „přeživší“ uspěli v sedech ležících. Čekala nás poslední část zkoušek – každé cvičení se z nějakého důvodu nazývá „evoluce“ –, jeden a půl mílový běh ve vojenských botách, který jsme museli uběhnout nejhůře za jedenáct a půl minuty. Další čtyři branci to nezvládli.

Z pěti set mužů, kteří sami sebe zcela přesvědčili, že disponují vším potřebným pro členství u SEALů, zbyli nyní čtyři. A to měli pouze splnit podmínky pro získání možnosti pokusit se, s největší pravděpodobností neúspěšně, zvládnout čtyřicetidenní SEAL zkoušku: Basic Underwater Demolition / SEAL (a poté ještě osmadvacet týdnů dlouhý SEAL

Qualification Training). V porovnání s tímto se tato třídící zkouška jevila jako srkání piňakolád při pohupování se v zastíněné houpací síti.

Já byl však radostí bez sebe. Nyní už jsem měl BUD/S jistý. Jen to pomyslení mě vzrušovalo: Dostanu se do Coronada, na námořní základnu a současně ostrov obklopený zálivem San Diego Bay v San Diegu, které cestovní příručky popisují jako „malebné, zámožné město a oblíbené rekreační středisko“. Takže pláže, kočky, pivo – a já budu vážně nosit zelednou uniformu zaškolujících se SEALů.

* * *

PO NARUKOVÁNÍ JSEM SLEDOVAL VŠECHNY MOŽNÉ FILMY O SEALECH, četl každou knihu, kterou jsem dokázal najít, a nakonec jsem se dozvěděl, že označení SEAL (tuleň) neodkazuje na vodního savce, nýbrž je to složenina ze slov **SEa**, **Air** a **Land** (moře, vzduch a země). Někdo jasně zatoužil po narážce na ta lesklá a rychlá zvířata, protože si vzali potřebné „E“ ze slova „sea“. Odpovídající akronym by se psal SAL, jenže co by na něm bylo zábavného?

SEAL týmy se vyvinuly ve druhé světové válce z útvarů námořnictva – žabích mužů –, speciálně trénovaných v podvodním průzkumu a demolici. Spoléhali na ně, že zmapují přístupové cesty k místům výsadku na pobřeží a zničí překážky stojící v cestě invazním silám. V Korejské válce byla tyto UDT – Underwater Demolition Teams (Podvodní demoliční týmy) – tak nenápadná a efektivní, že bylo její poslání rozšířeno a zahrnovalo pozemní bojové operace určené ke zničení nepřátelských železničních tunelů a mostů. Podle proslulého vysvětlení jednoho z UDT důstojníků, poručíka Teda Fieldinga, k tomuto rozšíření povinností došlo, neboť „jsme byli připraveni dělat to, co nikdo jiný nedovedl a ani to dělat nechtěl.“

Pouze z tohoto důvodu se v roce 1961 rozhodly námořní síly, uvědomující si měnící se povahu války, přeměnit složky UDT na partyzánské a protipartyzánské jednotky, neomezené v operacích ve vodě i na pobřeží.

V té době do toho vstoupila slova SEa, Air a Land. První dva SEAL týmy byly zformovány v roce 1962. Tým Jedna byl nasazen ve městě Coronadu a Tým Dva ve městě Virginia Beach. Od té doby hráli SEALové zvláště dramatickou roli v každé válce i americké vojenské akci.

„Znejte svoji historii, pánové!“ je fráze, již užíváme: Vězte, odkud pocházíte. Vybavuji si sraz SEALů ve Virginia Beach, který se odehrál před několika lety a kde jsem potkal žabího muže s veteránskou kšiltovkou z druhé světové. Na svůj věk (něco přes devadesát) vypadal dost dobře. Ve snaze dělat chytrého jsem se ho zeptal: „Kdy jste absolvoval Pekelný týden?“ (výcvikový program SEALů).

„Šestáho června 1944.“

„V roce 1944 se žádný BUD/S nekonal,“ odpověděl jsem mu a myslel si, jak jsem bystrý.

„Ale ano. Na pláži Omaha, synku. Znej svůj odkaz.“

Nyní jsem se chystal stát jeho součástí.

* * *

RESPEKTIVE BY TATO MOŽNOST PŘÍCHÁZELA PŘINEJMENŠÍM V ÚVAHU, nezvorám-li neustálé opakování přijímacích zkoušek na BUD/S. Při té první jsem si totiž něčeho všiml: V oblasti bazénu se vyskytovaly telefony, a když se všechna ta posádka soustředila na zájemce o zkoušku, naskytla se mi možnost vyklouznout a zavolat domů, ve výcvikovém táboře vskutku vzácná příležitost. Také jsem chtěl zůstat v co nejlepší kondici, abych se připravil na Coronado, a skládání a pochodování nebralo konce. Opakování zkoušky bylo tedy také mojí nejlepší šancí posilovat.

Každé úterý a čtvrtek jsem chodíval do bazénu a absolvoval to celé znovu, uspěl jsem v opáčkách a zavolať jsem domů. Bylo to bezvadné, až na to, že kdybych udělal chybu, měl špatný den a selhal bych být v jediné evoluci, můj výlet na pláž v Coronadu by se nekonal.

Ten test jsem musel podstoupit tak desetkrát, moje výsledky se však naštěstí neustále zlepšovaly.

Jeden z mých nejbližších kamarádů ve výcvikovém táboře se jmenoval Matthew Parris. Seznámil jsem se s ním hned první den v provizorních kasárnách, v nichž nás rozdělili do jednotek o přibližně sedmdesáti rekrutech v každé. Matthewa i mě přidělili do stejné jednotky a já k němu okamžitě vzhlížel, protože se zdálo, že má armádní způsoby zmáknuty. Byl *takový* vojenský typ, že si nechal na hrud vytetovat emblém výcvikových seržantů s nápisem „Toto budeme bránit“. Žádné překvapení, poněvadž to byl armádní výcvikový seržant, který se rozhodl začít znovu od píky u námořních sil, neboť..., uhádli jste to, chtěl se stát SEALem. Když jeho období vojenské služby skončilo, vešel do kanceláře náboráře od námořnictva oblečen celý v černém a s naleštěnými kanadami na nohách, šátkem na hlavě (ve snaze vypadat drsně) a oznámil náboráři: „Udělejte ze mě SEALa.“ Náborář ho počastoval tvrdým pohledem a opáčil: „Tak změň svůj zevnějšek.“

Matthew se rád vyťahoval, ještě více však miloval humor, i když sám byl terčem vtipů.

Matthew napoprvé u kvalifikační zkoušky na BUD/S neuspěl (já u ní toho dne prošel). Příští týden jsem v rámci posilování zkoušku opakoval a tentokrát jsme prošli oba. Navzdory siláckým řečem zkoušky podstoupil jen asi půltucet kluků z naší jednotky a prošli u nich jediní dva. Matthewův úspěch jsme oslavili společně a ihned jsme se stali blízkými přáteli. Zacházeli jsme tak daleko, že jsme například cvičili po zhasnutí světel a odchodu velitelů. Dělávali jsme shyby ve sprchových kójkách v umývárně, sedy lehy na podlaze a „potápěli“ jsme se do dvou umývaldel. Někdy jsme zjišťovali, jestli dokážeme do průběhu dne tajně zařadit tisíc kliků.

Po dokončení základního výcviku jsme dali své holé hlavy dohromady a jako další potřebný výcvik následující po tom ve výcvikovém táboře jsme si zvolili ten, který nabízela škola s názvem Aircrew Survival Equipmentman sídlící ve městě Millingtonu v Tennessee. Z jejího vybraného jména byste to neuhodli, leč škola učila své studenty (kromě jiného), jak balit, kontrolovat, udržovat a opravovat padáky včetně šití.

Řádný absolvent tohoto výcviku získal právo na oslovení „mrcha šička“ od svých kolegů námořníků. S Matthewem jsme se však dali k námořnictvu kvůli SEALům, ne kvůli tomuto titulu. Nicméně ten kurz jsme prodělali, protože byl nejkratší a do Coronada nás dostane nejrychleji. Kašlali jsme na to, jak nám budou říkat.

Každopádně se ukázalo, že výcvik u Aircrew Survival Equipmentman je docela cool. Dostal jsem nový regál („postel“ pro vás nenámořníky), větší šatník a poblíž se nacházel i bazén, kterého jsme s Matthewem každý den využívali.

A já se doopravdy naučil šít. Naučil mě to afroamerický seržant od mariňáků, chlap jako hora. Obrovský. Považoval jsem ho za možná nejdrsnějšího muže na zemi. V této škole jsem získal svoji první zkušenost s US námořní pěchotou a tento chlapík měl být na jejich plakátu. Rukávy u maskovacího trička měl dokonale srolovány doprostřed svých velkých bicepsů. Dodnes nemám zdání, jak se do něj dokázal napasovat. Kalhoty mu dokonale volně visely k zrcadlově vyleštěným botám. Na jeho popis by se hodila věta: „Žrát ostnatý drát a srát napalm“. Díky velikosti jeho trapézových svalů to téměř vypadalo, že nemá krk, a já nepochybuji, že se ničeho nebál. Jednou se o něm Matthew zmínil jako o seržantovi (sergeant), což je v armádě přípustné. Ne tak u námořní pěchoty, kde se těmto poddůstojníkům říká *staff sergeant*. „Panebože, jsi totálně v prdeli,“ zašeptal jeden z našich mariňáckých spolužáků, když to uslyšel. Matthew byl skutečně podělán strachy, když rotmistr sevřel své mohutné čelisti, rozšířil nozdry a zastrašoval ho pohledem. Neřekl nic. Nemusel. Ten chlap byl zvíře!

Nikdy nezapomenu na jeho výuku spojenou s navinutím niti na cívku, což mě mohla naučit moje babička.

Na prvním víkendovém opuštěném jsme s Matthewem podnikli výlet do Memphisu, kde jsme se podělili o hotelový pokoj a následně dorazili na ulici Beale Street (ulice s kluby a restauracemi). Vzpomínám si, jak jsem totálně namol usedl na lavičku poblíž několika restaurací. Kopali jsme do sebe panáky. Matthew seděl vedle mě s hlavou v rukách. Poblíž

postávali dva číšníci z nedaleké restaurace, kteří měli zrovna pauzu, a našemu stavu se smáli.

Zaslechl jsem jednoho říkat druhému: „... a jen tak tady *sedí*.“

Matthew to vzal jako podnět a trochu si ublinkl, na chvíli ty zvrátky podržel v puse a pak si je vyplivl boty.

Číšník číslo 2: „Oh, *to* bylo pěkné.“

Vyčistili jsme Matthewovu obuv i ponožky, probojovali se zpátky do Millingtonu a dokončili školu za necelé tři týdny. Pozval jsem Matthewa, aby se mnou letěl do Butte užít si trochu volna, načež se budeme moci vydat mým pick-upem do Coronada. Během letu domů mne potkal skvělý zážitek: Poprvé někdo poznal moje zařazení. Gentleman, patrně veterán, si povšiml, že s Matthewem sloužíme u námořnictva, a oběma nám koupil dvě piva. Považoval jsem to za dost cool ze dvou důvodů: Zprvce mě někdo identifikoval coby námořníka (ačkoli jsem ještě nic nedokázal), a zadruhé stálo pivo v letadle sedm dolarů.

Matthew se seznámil s mojí rodinou i bandou přátel a podařilo se mu zachovat boty suché. Byl to takový požitek, na týden vypadnout z námořnictva. Nedocházelo mi, jak se mi stýská po domově a jak moc miluji Butte. Chybělo mi trávení času s přáteli. Stýskalo se mi po mojí sestře a basketu. Scházel mi Klub 13, kde jste nepotřebovali občanku, aby vám nalili. Tesknil jsem po „Domě zvířat“, obrovském zeleném domě, který si můj brácha pronajal a s partou kamarádů ho proměnili v místo, kde se konala nekonečná party. Stýskalo se mi po baru vedle s názvem Chaparral, kam jsme chodívali na karaoke. Chyběl mi sendvič „Wop Chops“ z hospody Freeway, chybělo mi časté po jídání kotlet u John's Pork Chops a stýskalo se mi po omeletě „ze zbytků“ servírované v M&M, starém hornickém baru s občerstvením, který měl nepřetržitě otevřeno, a to doopravdy, již více než sto let. Sám jsem byl stále pouhé dítě, opětovný odchod tedy snadný nebyl. Neměl jsem zdání, do čeho se to pouštím, a byl jsem podělán strachy z BUD/S. Přesto jsme s Matthewem nastoupili do pick-upu a jeli. Na cestě z města jsme udělali poslední zastávku u bytu mé sestry Kris. Chtěl jsem dát sbohem jí a mému synovci Koltonovi. Byly

mu pouhé dva roky, takže netušil, co se děje. Vzpomínám si, jak jsem ho zvedal, objímal, loučil se se slzami v očích a přitom netušil, že nejbližnější sbohem mě teprve čeká a dojde k němu za několik let. V současnosti Koltona zvednout nemůžu. Přerostl mě.

* * *

S POSLEDNÍMI POHLEDY DO ZPĚTNÉHO ZRCÁTKA JSME ZAMÍŘILI NA JIH na I-15 přes Salt Lake City a zastavili jsme se až v Las Vegas. Zůstali jsme v hotelu Circus Circus, ale já ve svých dvaceti nemohl dělat nic zábavného, Ano, i předtím jsem si dovedl obstarat alkohol, ale na palubách letadel a v Butte. V krajním případě jsem vždy používal občanku svého bráchy Toma. Už neplatila a navíc jsme se vzájemně vůbec nepodobali, a já se tedy moudře rozhodl nezkoušet takovou chabou volovinu na místě jako Circus Circus. Nechtěl jsem se vzbudit s koňskou hlavou v posteli.

Zašli jsme na snídani do McDonalda a brzo se vrátili na silnici. Když jsem zrovna neřídil, věnoval jsem se četbě *Profesionálního válečníka* od Richarda Marcinka. Marcinko byl SEAL, jenž měl v roce 1979 za úkol vytvořit elitní specializovanou operační složku uzpůsobenou tak, aby dokázala zareagovat na terorismus a zajistit způsob, jímž bude možné využít přesně mířené vojenské síly v případě hrozby pocházející ne od zahraniční vlády, nýbrž od malé, mobilní teroristické sítě, která se dokáže s civilní populací smísit téměř bez problémů. Nedostatek této schopnosti se stal bolestivě patrným dříve toho roku během íránské krize s rukojmími po zajetí více než šedesáti Američanů, kteří byli drženi v zajetí 444 dnů v Teheránu stoupenci islámské revoluce a kteří byli propuštěni jen z rozmaru íránského velitele. Počáteční pokus o osvobození rukojmích v podobě vyslání amerických komand do kritické oblasti skončil katastrofou. Mise byla mizerně naplánována, připravena i provedena, a musela být zrušena kvůli závadám na vrtulnících ještě předtím, než se komanda vůbec do cíle dostala. Na ústupu se jeden stále provozuschopný vrtulník

srazil s plně natankovaným dopravním letounem. Tato srážka zažehla velkou explozi, jež zabila osm vojáků.

Marcinkovi, jenž získal hromadu medailí za svoji udatnost a úspěchy v bojových akcích ve Vietnamu, se v hlavě zrodila představa v podobě špičkové úderné jednotky, která bude připomínat standardní SEAL tým na steroidech: soudržný, vysoce mobilní, dokonale vybavený, posedle připravený a rovněž vysoce utajený. Tehdy existovaly jen dva SEAL týmy – Jedna a Dva –, takže Marcinko spolu s dalšími plánovači vybrali jméno SEAL Tým ■■■, aby zmátli Sověty a přiměli je lámat si hlavu, kde jsou Týmy Tři, Čtyři a Pět.

Marcinko splnil rozkazy a ještě i některé další. Z důvodu maximální efektivity bude muset nová jednotka podupat všechny zvyklosti a zdivočilůstky, v nichž si námořnictvo tak libovalo. SEAL Tým ■■■ se stane bratrstvem rovnocenných příslušníků s označením „specialisté“ a každý jeho člen v něm bude plně angažován a informován. Na plánování misí i jejich provádění se bude vztahovat rovnoprávnost hlasů a specialistům bude poskytnuta maximální svoboda v chování i způsobech. V praxi tak vznikl tým bojovníků, kteří se spíše podobali válečníkům s modrými tvářemi ze *Statečného srdce* a představy kohokoli o běžném členovi námořnictva již splňovali méně. Četl jsem skvělou historku v *New York Times*, která to vážně vystihla: Důstojník ze SEAL Týmu ■■■ prováděl admirála po palubě výletní lodi během simulace záchrany rukojmích. Po několika hodinách ho vzal do jednoho z barů, kde specialisté nečinně trávili čas. Důstojník *Timesům* prozradil: „Když jsme otevřeli dveře, připomnělo mi to scénu z *Pirátů z Karibiku*.“ Nebyla to analýza po akci, nýbrž hodně hlučná party. Bujaré chování, dlouhé vlasy, husté vousy, náušnice a uniformy ve stavu „kašleme na předpisy“ zasáhly admirála jako tlaková vlna z omračujícího granátu. Nepřestával se ptát: „Tito chlápci slouží u *mého* námořnictva?“

Po odchodu na penzi v roce 1989 se dal Marcinko na dráhu soukromého konzultanta. V následujícím roce ho obvinili z podvodů s vládními smlouvami, odsoudili a na patnáct měsíců poslali do vězení. Tvrdil,